

הלכות ציצית סימן טו

(י) תוף שלשה אצבעות סמוך לשפת הפנה, אינו רשאי לתפרו; ופרש רש"י, דחלישין שישתמר מחוט התפירה ויניחנה ויוסיף עליו שכעה חוטין לשם ציצית. *ולטעם זה, אפלו נקבע פלשהוא לא תפר. ולפי זה, טלית של צמר שנקרעת תוף שלשה מתר לתפר האינדא, דאין דרף לתפר (ה) (יא) *בחוטי צמר. ורוב עמרים פרש, דטעמא (יב) משום דנקרע תוף שלשה לית בה תורת בגד וכמאן דליתיה דמי; ואף-על-גב דתפירה, כמאן דפסיק חשוב, (ו) (יג) ואי עבד בה ציצית לא פטרה לטלית. ולפרוש זה, אם נקבע ונשתמר (יד) פלשהוא, *כשר. (טו) ויש אומרים, דלרב עמרים לא נפסל אלא ציציות שהיו בו בעת שתפרו, אבל אם אחר שתפרו הטיל בו ציציות, כשר. וירא שמים (טז) יצא את פלם (יז) היבא דאפשר: ה' טאם נקבע (יח) מנקב שהציצית תלוי בו (י) ולמטה, אם קדם הטלת ציצית לקרע, שאותו ציצית היה שם בשעת הקרע, כשר. *ואם נקבע ונשתמר ממנו פלשהוא ותפרו ואחר

ה הראש ורש"י
ד מבני תהום ח' כ"ו
זן נוטין דבני רוב
פסקו א מהלכות
ציצית ב ביתרופא

באר היטב

העשוי. והציצית שנשארו אין שום פסול עליהם, א"כ רשאי לעשות בו ציצית על גופות מהדשים, או אף ירצה וצריך לאותו החצי חתיכה כמגד אחר ולעשות ציצית בו, אבל לא יצרך החלק השני הנחתך ממנה לחלק הראשון ותהיה כקראשונה, משום דהציצית שהיה בחלק השני הנחתך נתבטלו והיו תולמיה, אלא צריך להמיר הציצית מחלק הב' ותפרו ואח"כ יעשה ציצית מהדש בחלק הב' דהני כמו בגד אחר חדש, ט"ו. ופ"ח אוסר שיצרך בגד אחר אפלו חדש לחצי חתיכה, רק שיעשה בו ציצית על צד אחר מאותו חצי חתיכה דהני במקום הנחתך ממנו פרי הארץ ממיר הארץ לתוך ולתפרם כמו שהנחה בתחלה ואין בזה משום תולמיה, ע"ש, וצ"ע ביראהרן: (ה) בחוטי צמר. אלא בשאר מינים, והכל יודעין ששאר מינין אין פוטריין בצמר, א"כ לא יצרך אותו החוט, ע"מ מ"א: (ו) ואי עבד בה ציצית. ואל אפלו חדשים לאחר שתפרו, לא פטרה לטלית, דכמאן דפסיק חשיב, כ"ה בעת הראש; והי"א דס"ל דלא נפסל אלא ציצית שהיה בו בעת שתפרו וכ"ו הוא בעת בניו וט"ו חולק על הבי"ו וכתב שאינו כן בעת הראש, וכ"ע מודו בזה אם לאחר שתפר הטיל בו ציצית דכשר, ע"ש, וכ"כ בשו"ת כנה"ג: (ז) ולמטה.

שערי תשובה

העשוי. עכ"ט. ובכ"כ"ו הביא משניות נחפה כספך שכתב רבכה"ג שיתיר השני ציצית שחלק האחד ותפרו עם החלק השני ואח"כ יעשה שני ציצית חדשות, גם הבי"ו מודה להמיר ככה"ג, ע"ש. והדברים צ"ע לדעת הבי"ו בזה, וצ"ע בגוף הספר שם: ותהיה כקראשונה, משום דהציצית שהיה בחלק השני הנחתך נתבטלו והיו תולמיה, אלא צריך להמיר הציצית מחלק הב' ותפרו ואח"כ יעשה ציצית מהדש בחלק הב' דהני כמו בגד אחר חדש, ט"ו. ופ"ח אוסר שיצרך בגד אחר אפלו חדש לחצי חתיכה, רק שיעשה בו ציצית על צד אחר מאותו חצי חתיכה דהני במקום הנחתך ממנו פרי הארץ ממיר הארץ לתוך ולתפרם כמו שהנחה בתחלה ואין בזה משום תולמיה, ע"ש, וצ"ע ביראהרן: (ה) בחוטי צמר. אלא בשאר מינים, והכל יודעין ששאר מינין אין פוטריין בצמר, א"כ לא יצרך אותו החוט, ע"מ מ"א: (ו) ואי עבד בה ציצית. ואל אפלו חדשים לאחר שתפרו, לא פטרה לטלית, דכמאן דפסיק חשיב, כ"ה בעת הראש; והי"א דס"ל דלא נפסל אלא ציצית שהיה בו בעת שתפרו וכ"ו הוא בעת בניו וט"ו חולק על הבי"ו וכתב שאינו כן בעת הראש, וכ"ע מודו בזה אם לאחר שתפר הטיל בו ציצית דכשר, ע"ש, וכ"כ בשו"ת כנה"ג: (ז) ולמטה.

משנה ברורה

לאותו החצי חתיכה כמגד אחר ולעשות ציצית חדשים על הכפפות החדשים, וכל-שכן שניכול לעשות מן החצי טלית שלם, דהניו שיעשה בו ציצית על הכפפות המחדשים. ואם ירצה לחבר החלקים שנתחלקו אחד לחברו, (יט) יש אומרים דצריך מתחלה להמיר הציצית מן חלק אחד ואחר-כך יתפרנו, ואחר שיתפרנו ישל בו ציצית, דאם לא יתיר הני בכלל תעשה ולא מן העשוי; אבל (כ) רב האחרונים מקליין וסוכרים דזה לא הוי בכלל תעשה ולא מן העשוי. (כא) ומקל מקום טוב להחמיר לכתחלה: ד' (י) תוף שלשה אצבעות. אבל (כב) למעלה משלשה אצבעות יכול לתפרו לכלי עלמא, דלפרוש רש"י הלא שם אין מקום ציצית, כנ"ל סימן יא, ואין לחש שיתקנה לציצית, ולפרוש רב עמרים גאון אית בה תורת בגד. ואפלו (כג) אם הכנף הוא נקבע לגמרי מן הכנף עם ציציותיו, אפלו הכי מתר לחבר הכנף, והציצית כשר. והט"ו פליג ופוסק דצריך להמיר הציצית מן הכנף הנה ולהטילו מחדש אחר התפירה. ויש להתמיר, וכנ"ל בסעיף-קטן ז: (יא) בחוטי צמר. אלא בשאר מינים, והכל יודעין ששאר מינים אין פוטריין (בצמור), אם-כן לא

באור הלכה

לעיל בסימן י"ד ט"ו, כן כתב הפריימקדים, וע"ן בארצות-הסיים: * ולטעם זה אפלו נקבע פלשהוא וכ"ו. ונדון אם נקבע למעלה מלא קשר אגודל, וכמו שבבאר סעיף ו: * בחוטי צמר. וטלית של פשתן שיעשה לו כנף מעור או קנבוס, דמטילין בו ציצית צמר, ונקבע הכנף בתוף ג', מתר לתקנו בקנבוס, והכל יודעין דאין פוטרי זה להטיל של פשתן ופמ"א. ע"ן שם ערוך: * כשר. ע"ן במשנה ברורה שכתבנו דיש מחמירין לע"ן ציצית הושנים, הוא בעת הט"ו שמתמיר כשיטת התוספות. וצ"ע, דלירדהו אם נפסקה רצועה מן הכנף, כל שלא נשתמר ג' אצבעות בקצהו בארץ הכנף הוי כאלו נפסק לגמרי ומפסלו הציצית הושנים, וצריך להטיל מחדש אחר התפירה: * ואם נקבע ונשתמר וכ"ו. ורצה לומר, אם נקבע היה קדם ההשלה, ואם-כן מכנה הוא לתפרו מקדם כדי שיהיה שעור קשר אגודל בשעת הטלת הציצית¹², ונצטרף לידע דיני התפירה, ועל זה מסב: אם הוא של צמר וכ"ו: מה שאין בו בשקדים הטלת ציצית לקרע אינו מצד דיני התפירה, דשם אינו מכנה לתפרו. והאי לשון "ותפרו" הוא לאו דוקא, דהא עסיק עמה בדיני התפירה אף לעשות, דמסבס אחר-כך: לא תפר לדעת רש"י. ואפשר דהכי קאמר: אם הוא של צמר, לא עבר שום אסור אפלו לדעת רש"י, ואם הוא של שאר מינים, עבר אסור לדעת רש"י; ולא רצה לומר שהוא פסול, משום דלא פסיקא לה בזה,

בזא וצריך אותו החוט. והוא הדין (כד) דיש להקל גם בשאר מינים אם תופרו במין אחר: (יב) משום דנקבע וכ"ו. הוא הדין (כה) אם לכתחלה בעת עשיית הכנף תפר חתיכת בגד פחות משלש לשפת הכנף הן בארץ הן ברחב והטיל בה ציצית בחתיכה זו, פסולה לירדה, דהוי כמאן דפסיק אף שתפרו להבגד¹³, ואם ישל ציצית למעלה מאותה חתיכה התפירה יהיו הציצית רחוקים מקצה הכנף יותר מג' אצבעות ופסול, על-כן יראה אז לתפר תחת הכנף חתיכת בגד של שלש על שלש. וע"ן לקמה בסעיף-קטן טז: (יג) ואי עבד וכ"ו. ורצה לומר, אפלו עשה ציצית חדשים בחתיכת הכנף והוא אחר שתפרו להטלית, אפלו הכי לא פטר להטלית. דתפירה לא חשיב חבור בזה וכמאן דפסיק בזמן חשיב אם מתחלה נקבע הכנף לגמרי מן הכנף: (יד) כל-שהוא כשר. ורצה לומר, אפלו הציצית שהיו בו בעת שנקרע. (טו) ויש אומרים דלרב עמרים וכ"ו. סבירא להו (טז) דתפירה חשיב חבור, ולא מפסל אלא ציצית שהיו בו בעת שתפרו, משום תעשה ולא מן העשוי. וע"ן בט"ו דחולק על השלחן-ערוך וכתב דכלי עלמא מודים דאם לאחר שתפרו הטיל בו ציצית דכשר, וכן כתב הבי"ו ושינוי כנסת הגדולה והג"א, וכן הסכים בארצות-הסיים; אבל מכל מקום לצאת ידי דעה הראשונה (כז) יתפר תחת הכנף מטלית שלש בו שלש על שלש: (טז) יצא את פלם. על-י"ן (כט) נוהגין לתפר בכל כנף מהטלית חתיכה של בגד שלמה משלש על שלש, משום דבכמה בגדים מצוי שאפלו הם חדשים יש בהם תפירה תוף ג'¹⁴, ויש פסול לדעת רב עמרים לפי דעה הראשונה, וכנ"ל בסעיף-קטן יב: (יז) היבא דאפשר, והיבא דלא אפשר נקטינן (ל) דסברת רב עמרים עקר, וגם (לא) דתפירה חשיב חבור¹⁵: ה' (יח) מנקב. מירי (לב) בשאל תפרו, וקא משמע לך אף-על-גב דלא נשתמר מלא קשר אגודל, וכמו שכתב לעיל סימן יא סעיף י' דלא בניעין שעור זה אלא בשעת עשייה. ואם (לג) ירצה לתפר הקרע, אז אם הבגד של צמר, יתפרנו בחוטי שאר מינים, ואין צריך להמיר את הציצית מהכנף ולחזור לתלותה שנית אחר שתפרו, כ"ן דלא נפסל הכנף; ואם הבגד הוא של שאר מינים, אסור לתפרו בחוטין של מין הבגד לדעת רש"י, דשמא ישיר בחוטין לשם ציצית, ואף דיש שם ציצית, לא פלוג בזה, אלא יקח

שער הציצין

(יט) ט"ו ודרף-הסיים: (כ) דרכי-משה ומגן-אברהם בסעיף-קטן ג' ותקד"משה ומתצית השקל ושלחן-שלמה ומאמר-מרדכי ונהר-שלום וארצות-הסיים: (כא) כן כתב בארצות-הסיים: (כב) קמרא ובית-רופא: (כג) מוכה כן משלחן-ערוך גופא, וכן כתב הפלגן-אברהם בסעיף-קטן א: (כד) ארצות-הסיים: (כה) ט"ו ודרף-הסיים: (כו) ט"ו: (כז) אחרונים: (כח) ארצות-הסיים: (כט) מגן-אברהם: (ל) בית-יוסף והג"א: (לא) אחרונים: (לב) הג"א: (לג) דרף-הסיים:

הלכות ציצית סימן מו

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק ט]

אבל רב האחרונים מקליין וסוכרים דנה לא הוי בכלל תעשה ולא מן העשוי. ומקל מקום טוב להחמיר לכתחלה⁸.

8) ואם לא נשאר שיעור עיטוף באחד החלקים, כתב לעיל (ס"ק ז-ח) שכיון שמיד כשנפסק הבגד נפסלו הציציות, יש להתיר את הציציות מאותו החלק קודם שמחברם על ידי תפירה.

[משנ"ב ס"ק יב]

פסולה לדידה, דהוי קמאן דפסיק אף שתפרו להבגד⁹.

9) והחזו"א (או"ח סי' ג ס"ק יט ו-כא) הביא את דעת רבינו ירוחם, שרב עמרם ורש"י לא נחלקו כלל, אלא שרש"י כתב את טעם הדין, דהיינו שחוששים שמא ישאיר מחוט התפירה, ורב עמרם כתב את פרטי הדין. ומשום כך כתב, ששניהם מודים שלא גזרו אלא באופן שנקרע כולו, שאז התבטלו חוטי הציצית וצריך ליתן חוטים אחרים, אולם לא באופן שנקרע מקצתו, משום שבמקרה כזה לא התבטלו חוטי הציציות, ולא חוששים שמא ישאיר מחוט התפירה. ולפי זה כתב, שטלית של צמר שתפרה במינים אחרים, כשרה אף לדעת רב עמרם.

עוד כתב החזו"א שם (ס"ק יט), שאף אם נקרעה הטלית כל שהוא, ועדיין לא הטיל בה ציציות, הטלית כשרה, שאף על פי שבציור כזה היה מקום לחוש שמא ישאיר מחוט התפירה לציציות, מ"מ כיון שאין הדבר שכיח לא גזרו בו רבנן.

[משנ"ב ס"ק טז]

על-כן נזהגין לתפר בכל כנף מהטלית חתיכה של בגד שלמה משלש על שלש, משום דבכמה בגדים מצוי שאפלו הם חדשים יש בהם תפירה תוף ג'¹⁰.

10) והחזו"א (או"ח סי' ג ס"ק כא) כתב שאין להחמיר בכך. ובספר שונה הלכות כתב (סוף סי' כד), שהרוצה לעשות ציצית בלא חשש ופקפוק, יחמיר לעשות כן.

[משנ"ב ס"ק יז]

והיקא דלא אפשר נקטינן דסברת רב עמרם עקר, וגם דתפירה חשיב חבור¹¹.

11) ולדעה זו מבואר, שאם נקרעה הטלית למעלה משלש אצבעות מקצה הבגד, הרי היא כשרה, אף אם אינו מחליף הציציות. והחזו"א כתב (או"ח סי' ג ס"ק כא), שבמקרה כזה פסולה הטלית מדאורייתא לדעת כמה מן הראשונים, ולפיכך אין להקל אלא אם כן מחליף את הציציות לאחר התפירה.

[ביה"ל ד"ה ואם נקרע]

ואם-כן מקרה הוא לתפרו מקדם כפי שיהיה שיעור קשר אגודל בשעת השלח הציצית¹².

12) החזו"א כתב (או"ח סי' ג ס"ק כג), שיתכן שכשר גם בנקרע מן הנקב ולמטה והטיל הציצית וחזר ותפרו.

הַלְבוּת צִיצִית סִימָן טוּ טז

ביאורים ומוספים

ובדינים והנהגות (פ"ב אות ה) הובא, שהחזו"א היה מקפיד שלא לתפור סביב הנקב חוטים מאותו המין.

סִימָן טז

שעור טלית

[משנ"ב ס"ק א]

בתשובת ר"מ מינץ סימן קי מפלפל היאף יוצאין בד' קנפות הקטנים מזה השעור? ותרף דקריו, דמוטב לילף בקהם מלילף כל היום קלי ציצית¹⁴.

1) ובטעם הדבר, כתב בשו"ת תורה לשמה (סי' ב), שכיון שיש בזה זכר למצה, יש שכר על זה, וכעין מה שכתב השו"ע לקמן (סי' תרמט ס"ו), שבשעת הדחק שאין בנמצא לולב כשר, יש ליטול לולב פסול בלא ברכה.

וכיוצא בזה כתב המשנ"ב לקמן (ס"ק ד), לענין מנהג האשכנזים הלובשים חתיכת בגד קטן ומטילים בו ציצית, שמכוונים בזה על כל פנים שלא לבטל מצות ציצית כל היום. והא"א (בוטשאטש, מג"א ריש הסימן) כתב שהלובש טלית קטן כזו ניצול מעונש בעידנא דריתחא ח"ו.

[משנ"ב ס"ק יח]

יותר טוב שלא יתפרגו בחוט לכן רק בחוט צבוע, שאין נוהגין עמה לעשות הציצית רק לַבְּנִים¹⁸.

13) והחזו"א הקשה (א"ח סי' ג ס"ק יט) מדוע לא מועיל חוט צבוע, הרי כיון שלמנהג שנהגו לעשות את החוטים בצבע לבן אין עיקר בהלכה, וגם אין איסור לשנות ממנהג זה, ואין זה אלא כמי שעושה עיצה כדי שלא יכשל, לבאורה יש לומר שלא פלוג חכמים בדיון זה, ונשאר בצ"ע.

[משנ"ב ס"ק כה]

יסקיב הַקָּב אֶסוּר לְתַפֵּר בְּחוּט לָבָן. ובטליתות שלגו שהם של צמר אין להקפיד קלל, כנ"ל¹⁴.

14) וכן בטליתות של שאר מינים אם תופרם בחוטים ממין אחר, כמבואר לעיל (ס"ק יא). ויש הנוהגים לתפור סביבות הנקב בחוטי לבן העשויים כותנה, אף בטליתות העשויות כותנה. ובישוב מנהגם יש שכתבו (בית ברוך כלל יא ס"ק רי בהערה), שסומכים הם על דעת הערוך השלחן (סי' ו-טו) שכיון שרגילות היא בזמנינו שחוטי הציצית עשויים צמר, שוב לא חוששים שמה יקחו מחוטי התפירה לציצית, ולשיטת רש"י הותר דין זה לגמרי.

י דהנה מומנוי פוק
א מהלכות ציצית
לפרוש הבית יוסף

הלכות ציצית סימן טו מז

כך הטיל בו ציצית, אם הוא של צמר, (יט) פשר לכלי עלמא, ואם הוא של שאר מינים שדרך לתפר בחוטין של אותו המין, (כ) לא יתפר (ס) [ט] לדעת רש"י. (ט) (כא) ואם נקרע ותפרו ואחר-כך הטיל בו ציצית, (י) *איכא לספוקי: ו' התופר חתיכת בגד (יב) בכנפי השלית, וכן מה שנוהגים לתפר סביב הנקב שהציצית בו, אם השלית (כב) של משי ותופרו (כג) בחוט משי (כד) לכן, יש לחש בדבר לדעת רש"י שלא תהא שום תפירה (כה) למטה משלש ולמעלה (יז) מקשר גודל: הגה והוא הדין (כו) בכל מקום שתופר בחוט שהוא מין הציצית, דחשיבן שפא יקח אותו חוט לחוט הציצית (ת"ה סי' מו ובשם הגהות מיימוני):

טז שעור טלית, וכו סעיף אחד:

א "שעור טלית שחבב בציצית, שיתקפה בה בארץ וברחב ראשו (ב) (ג) ורבו (א) של קטן א מנחות מ"א

שערי תשובה

[ט] לדעת רש"י. עבה"ט. וכתב הרדב"ז ח"א סי' של"ב: טלית שנקרע תוף ג' ולא הוציע הקרע עד הנקב אשר הציצית תלוי בו, ולא נפסק אלא נקרע מעד אחד והשני שלם, מקר לתפר אותו; אך כדי לצאת שיטת רש"י, יתפר אותו בחוטין שאינם מפין הציצית והשלית, ואם נפסק לגמרי לא יתפר כלל ואפלו בחוט משי או קנבוס, ע"ש: [ג] ורבו של קטן. עבה"ט. ומ"ש שיהיו הפתחים רחבים כו', עין בשאלות יעבין ח"א סימן כ שכתב שאין קפידא שיהיו הפתחים רחבים; ומה שחששו משום דאמי אורזא כו' ליתא אלא באורי הנחשב כמחצה ע"י לבדו, אכל לא בכגד, דלא בעינו לאצטרופי לאורזא כהנה, לא אחי אורזא ומכשל לה. ועין בשו"ת חכם צבי סי' נט, ע"ש. ועין בכר"י שיש דעות שונות בשעור השלית-קטן, ויש לעשות שיקוף הראש וכל גוף האדם עד התנה פנים ואחור, ע"ש בשם מהר"י צמח. ומ"ש בבה"ט בשם האר"י ו"ל שלא יהיו פתי זרועות ל"ט, הינו פתי זרועות ארבעים כמו שעושים למלבוש צליון, אכל מ"מ יכול לעשות כמו נקב שתקנס בו הידים. ועין בכתבי האר"י שהיה לזכורו על חלוקו קמול ואינו מלביש בו את ראשו, ומ"מ בשעת הפרכה עשה ציטפה

באר היטב

ר"ל ולא נשאר [שעור קשר] אגודל: (ס) לדעת רש"י. ודוקא כשהקרע למעלה מקשר גודל, כמ"ש סי': (ט) ואם נקרע. פי' בלה: (י) איכא לספוקי. לדעת הרא"ש לא מהני. וכבר כתבתי ס"ק ו' שט"ז חולק דאין כאן ספק וכ"ע מודו דלאחר תפירה אם הטיל בה ציצית דכשר, ע"ש, ועין בשכנה"ג ובע"ת: (יב) בכנפי השלית. הטעם שנוהגין לתפר חתיכות בגד בכנפי השלית אע"פ דיש אוסרין סוף סי' יא, משום דרב בגדים אפלו חדשים יש תפירה תוף ג', ולר"ע כמאן דפסיק דמי, לכן נותנין חתיכה של ג' על ג' שאין בה שום תפירה, מ"א: (יג) מקשר גודל. ד"שם הוא מקום ציצית: (ד) ורבו של קטן. הינו כשהוא בן ט'. בתשובת רמ"מ מפלפל האיף יוצאין בד' קנפות הקטנים מזה השעור; ותי' דמוטב לילך בהם מלילך כל היים בלא ציצית. ובר"מ סי' ח כתב ללמד העם שיקרכו בבקר על טלית-גדול ויפטריו את הקטן וילכו בו כל היים; ומ"מ אם אפשר לאדם שיעשה גדול שהוא פשעור, מה טוב ומה נעים, עכ"ל. וכתב מט"מ בשם מהר"ל דיש לעשות הפתחים רחבים, דלא לימי אורזא דהאי גיסא ודהאי גיסא ויכשל לה, מ"א. ובספר פרי-הארץ כתב בשם ספר דרך-חכמה, ששעורו ג' רבעי אמה בארץ ותיצי אמה ברחב; ושעור טלית-גדול הוא שיתקפה ראשו ורבו בעטיפה וגייע עד התנה, ע"ש. כתב האר"י ו"ל: טלית-קטן יותר טוב שלא יהיה בו פתי זרועות. אם לכש הטלית ונתקפל קצת כדרך לובשי בגדים, ואחר שנתקפל אין בו כשעור כדי להתפסות בו ראשו ורבו, כתוב בתשובת בית-יעקב סימן קו דכיון שעומד להתפשט כפשוט דמי אף שלא נתפשט עדין, וקרי יש בו כשעורו, ע"ש. ועין בבני-היא. טלית-קטן שיש בו כדי לקסות ראשו ורבו וע"י התפירה אין בו כשעורו, פטור

משנה ברורה

חוט"י (לד) מין אחר. ויותר טוב שלא יתפרנו בחוט לכן (לה) רק בחוט צבוע, שאין נוהגין עמה לעשות הציצית רק לבנים¹⁴³, ועל-כן אין לגזר שפא ושיר מחוט התפירה לשם ציצית: (יט) פשר לכלי עלמא. (לו) דלרש"י בין שהבגד הוא של צמר אין לחש שישיר בחוט"י שאר מינים לשם ציצית, ולרב עמקם בין דנשפיר כל-שהוא לא נתבטל מתורת בגד, וכנ"ל בסעיף הקודם; וכל-שכן דליש-אומרים שפסעיף הקודם פשר הכא, בין דהשתלח הציצית היה אחר התפירה: (כ) לא יתפר. רוצה לומר באותו המין, אכל במין אחר יש להקל. ויותר טוב בחוט צבוע וכנ"ל בסעיף-קטן יח: (כא) ואם נקרע וכו'. רוצה לומר שנקרע (לב) בלה מנאקב עד סוף השפה, לכן איכא לספוקי, דאף אם הבגד הוא של צמר ויתפרנו בחוט"י שאר מינים, דלרש"י בודאי מותר, אפלו הכי (לג) אפשר דלרב עמקם פסול, דכיון דלא נשפיר כל-שהוא, הלא מבאר בסעיף הקודם דלדעה הראשונה כמאן דפסיק דמי, ולא יועיל תפירה אף אם ירצה להטיל ציצית אחר-כך; ואפשר דהכא עדיף, דהלא הכנה הוא שלם משני צדדיו ורק באמצע נפסק, (לט) וזהו הספק של השלחן-ערוף. ועין בט"ז שחולק, ופוסק דאין כאן ספק, דלכלי עלמא אם הטיל בו ציצית לאחר התפירה דכשר. ומפל מקום יותר טוב שיקרא קדם התפירה לתת תחת הכנה חתיכת בגד של שלש על שלש ויצא ידי הכל; ואם אי אפשר לו, יש להקל בהשו"ו, דבלאו הכי הלא כתבנו בסעיף-קטן טו דדעת האחרונים דתפירה מחשיב חבור ומועיל אף בנקרע הכנה לגמרי ממקומו: ו (כב) של משי. דאם הוא (מ) של צמר כבר נתבאר דאין לחש כלל ומותר להמצא תפירה אף תוף ג'; (כג) בחוט משי. והוא הדין אם השלית של שאר מינים, ודוקא אם החוט הוא מאותו המין גופא, אכל אם החוט ממין אחר (מג) יש להקל, דבודאי לא יוכל לקח אותו החוט לציצית, דהרי אינו פוטר אלא במיני: (כד) לכן. דאם הוא צבוע (מז) גם-כן, אין לחש כלל שפא יקחנו לציצית, דאין אנו נוהגין לעשות ציצית צבועים, כמו שכתוב סימן ט סעיף ה: (כה) למטה מג' וכו'. ד"שם הוא מקום הציצית, אכל כשהתפירה למעלה מג' ולמטה מקשר אגודל אין לחש שיקחנו לציצית, כמו שכתוב סימן יא. וסביב הנקב אסור לתפר בחוט לכן. ובשליחות שלנו שהם של צמר אין להקפיד כלל, כנ"ל¹⁴⁴: (כו) בכל מקום. רוצה לומר אם נקרע ונשפיר ממנו כל-שהוא וכתהי אונא המבאר לעיל בסעיף ה:

א (א) של קטן וכו'. והינו בן ט' שנים. בתשובת ר"מ מינן סימן קי מפלפל האיף יוצאין בד' קנפות הקטנים מזה השעור? ותנן דכריו, דמוטב לילך בהם מלילך כל היים בלי ציצית¹⁴¹. וברכ"מ-משה סימן ח כתב ללמד העם שיקרכו בבקר על טלית-גדול ויפטריו את הקטן וילכו בו כל היים;

שער הציון

(לה) ארצות-הסיים: (לה) דרך-הסיים: (לו) הגר"א: (לו) מגן-אברהם: (לז) פרי-מגדים: (לט) בן משמע מהגר"א, ועין עוד בבאור הלכה: (מ) דרך-הסיים: (מא) ארצות-הסיים: (מז) מגן-אברהם: